

Internetconsultatie AMvB afschaffen rookruimtes

DEEL 1 – REACTIE OP DE CONSULTATIEVRAAG

Wij, 35 organisaties die zich inzetten voor het laten opgroeien van een Rookvrije Generatie, zijn een groot voorstander van het creëren van rook- en tabakvrije omgevingen zonder rookruimtes. Wij spreken dan ook onze steun uit voor de voorgestelde maatregel.

Afschaffen rookruimtes als belangrijke maatregel op weg naar een Rookvrije Generatie

Wij vinden dat ieder kind het recht heeft om rookvrij op te groeien. Dat betekent vrij van blootstelling aan en het gebruik van alle tabaksproducten en aanverwante producten. Het creëren van meer rook- en tabakvrije omgevingen levert hieraan een belangrijke bijdrage. Zoals in de Nota van Toelichting is aangegeven, lijkt er vanuit verschillende invalshoeken bewijs te zijn voor de stelling “Zien roken, doet roken”.¹ Daarom is het belangrijk dat er rondom kinderen en jongeren niet wordt gerookt. Met rookruimtes wordt het roken gefaciliteerd en wordt de norm versterkt dat roken gewoon is. Het sluiten van rookruimtes is een belangrijk middel om omgevingen echt rook- en tabakvrij te maken en de Rookvrije Generatie een stap dichterbij te brengen.

Effectieve bescherming van omstanders tegen blootstelling aan tabaksrook

Rookruimtes geven niet alleen een verkeerd signaal af, maar zijn ook schadelijk voor omstanders. Uit de rookruimtes lekt namelijk rook, die in de rookvrije ruimte terecht komt door onder andere openslaande deuren en airco- en ventilatiesystemen. Daardoor is de concentratie rook in panden met een rookruimte ongeveer een factor tien tot twintig hoger dan in volledig rookvrije panden.² De luchtkwaliteit is in omgevingen zonder rookruimtes aanmerkelijk beter.³ Uit onderzoek blijkt dan ook dat een totaalverbod, zonder rookruimtes, effectiever is in het beschermen van omstanders dan een gedeeltelijk rookverbod, waarbij wel rookruimtes aanwezig mogen zijn.

Het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (FCTC) gaat in artikel 8 in op het belang van geheel rook- en tabakvrije omgevingen. In de richtlijnen voor implementatie van artikel 8 van het verdrag staat dat een effectieve implementatie van het artikel vereist dat omgevingen 100% rook- en tabakvrij zijn. Daarbij is geen plaats voor rookruimtes. Elke aanpak waarin rookruimtes zijn toegestaan blijkt keer op keer ineffectief te zijn waar het gaat om de bescherming van omstanders tegen blootstelling aan tabaksrook.⁴

Aandachtspunt 1: hoe sneller, hoe beter

Om de bovenstaande redenen zijn wij grote voorstanders van de afschaffing van rookruimtes. De maatregel kan wat ons betreft dan ook niet snel genoeg van kracht worden.

In het Nationaal Preventieakkoord is afgesproken dat rookruimtes in de horeca, de (semi-)publieke sector en openbare gebouwen uiterlijk in juli 2022 gesloten worden. Voor rookruimtes in het bedrijfsleven is als uitgangspunt opgenomen dat sluiting gerealiseerd is in 2023.⁵ Wij zijn blij dat rookruimtes in de horeca al niet meer zijn toegestaan sinds de Hoge Raad op 27 september uitspraak deed in de zaak Clean Air

¹ Trimbos-instituut (2016), Notitie Zien roken, doet roken?

² Trimbos-instituut (2015), Factsheet Rookvrije horeca, p. 4; Opperhuizen, A. et al. (2010). Zwerfrok en Alternatieven voor Rookruimten. RIVM-rapport 340004001/2010. RIVM: Bilthoven.

³ Trimbos-instituut (2015), Factsheet Meeroken, p. 7.

⁴ Guidelines for implementation of Article 8 of the WHO FCTC (2007), p. 2.

⁵ Nationaal Preventieakkoord (2018), p. 20.

Nederland/Staat.⁶ In de concept AMvB is voorgesteld dat de sluiting van rookruimtes in de (semi-) publieke sector en openbare gebouwen plaatsvindt in 2021 en de sluiting van rookruimtes in het bedrijfsleven in 2022. Wij zijn blij met dit voorgestelde tijdsplan. Voor ons geldt dat hoe sneller de maatregel wordt ingevoerd en hoe sneller we een Rookvrije Generatie realiseren, hoe beter. We hopen dan ook dat de regering er alles aan zal doen om de maatregel in te voeren volgens de voorgestelde planning.

Aandachtspunt 2: het belang van goede handhaving op de nieuwe norm

Tot slot merken wij op dat de afschaffing van rookruimtes een lege huls is als deze nieuwe norm niet goed wordt gehandhaafd. Dat betekent dat organisaties niet de ruimte mogen krijgen om de nieuwe norm te overtreden of te omzeilen, door toch een soort rookruimte te creëren die volgens hen buiten het verbod valt. Wij gaan er vanuit dat de NVWA scherp zal toezien op naleving van de norm en zal optreden waar dat nodig blijkt.

⁶ HR 27 september 2019, ECLI:NL:HR:2019:1449.

DEEL II – ACHTERGRONDINFORMATIE OVER DE DEELNEMENDE ORGANISATIES

Deze reactie is ingediend namens de volgende **35** organisaties:

1. **Hartstichting**
2. **KWF Kankerbestrijding**
3. **Longfonds**
4. **Academisch Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Curium-LUMC**
5. **Alfa-college**
6. **Christelijke Scholengemeenschap Groningen**
7. **Cohesie Cure and Care B.V.**
8. **Gemeente Amsterdam**
9. **Gemeente Berg en Dal**
10. **Gemeente Den Haag**
11. **Gemeente Roermond**
12. **Gemeente Rotterdam**
13. **GGD Amsterdam**
14. **GGD Gelderland-Zuid**
15. **Groninger Apotheken Vereniging**
16. **Hersenstichting**
17. **Huisartsen Coöperatie Deventer en Omstreken**
18. **Huisartsenkring Amsterdam/Almere**
19. **International Federation of Medical Students' Associations - the Netherlands (IFMSA-NL)**
20. **Longalliantie**
21. **Medisch Centrum Leeuwarden**
22. **MentorYou**
23. **MostWare**
24. **Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde**
25. **Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra**
26. **Novadic-Kentron**
27. **ONVZ**
28. **Oude Gracht Groep B.V.**
29. **Pfizer**
30. **Pharos**
31. **PinK-FOX**
32. **SineFuma**
33. **Stichting Rookpreventie Jeugd**
34. **Stichting Rookvrij regio Venlo**
35. **Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland**

De deelnemende organisaties zetten zich in voor het laten opgroeien van een Rookvrije Generatie. De organisaties vinden dat ieder kind het recht heeft om rookvrij op te groeien. Iedere ouder zou de kans moeten krijgen om zijn of haar kind rookvrij op te laten groeien: vrij van blootstelling aan tabaksrook en de verleiding om te gaan roken. De organisaties zijn dan ook blij dat de ambitie om te komen tot een Rookvrije Generatie een belangrijke doelstelling is geworden in het Nationaal Preventieakkoord. Met het doorvoeren van alle afspraken uit het akkoord, kan een mooie volgende stap gezet worden op weg naar het realiseren van deze doelstelling.

GEZONDHEIDSFONDSEN VOOR ROOKVRIJ

Het belang van een Rookvrije Generatie – en daarmee van het maatregelenpakket uit het Nationaal Preventieakkoord – is groot. Roken is veruit de belangrijkste vermijdbare oorzaak van ziekte en sterfte in Nederland. Jaarlijks overlijden er meer dan 20.000 mensen aan de gevolgen van roken en meerroken. En toch beginnen er iedere week weer honderden kinderen met dagelijks roken. Als zij blijven roken, is de kans dat zij overlijden aan de gevolgen daarvan groter dan 50%.

Bovendien is er in de maatschappij een breed draagvlak voor het beschermen van kinderen tegen de gevaren van roken: **83%** van de Nederlandse volwassenen vindt dat de overheid maatregelen moet nemen om kinderen te beschermen tegen tabaksrook en **85%** vindt dat de overheid maatregelen moet nemen om kinderen te beschermen tegen de verleidingen van tabaksproducten. **80%** is voorstander van maatregelen vanuit de overheid om er voor te zorgen dat jongeren (onder de 18 jaar) niet beginnen met roken.⁷

⁷ Het onderzoek is uitgevoerd door Kantar in opdracht van Gezondheidsfondsen voor Rookvrij, onder 1.358 Nederlanders van 18 jaar en ouder in de periode van 14 t/m 24 februari 2020.